

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1431. usque ad annum 1441

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1768

VD18 90118316

Præfatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66426](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66426)

PRÆFATIO.

Accipe, erudite Lector, Fleurianæ Historiæ, cujus continuationem latine reddendam suscepimus, volumen tertium, seu in ordine operis vigesimum septimum, in quo luculenta prorsus divinæ Providentiæ consilia erga Ecclesiam suam emicant. Describitur enim Concilium Basileense, ac Florentina Synodus, duo sane documenta, ex quibus non modo verbis, sed & facto comprobatum habetur, Ecclesiam persæpe premi, opprimi nunquam, nec unionem unitatemque Ecclesiæ sine unitate visibilis capitis unquam conservari, minus a membris fructum boni operis proferri posse, nisi illa uni suo capiti unita, eademque

P R Æ F A T I O.

demque sint subiecta, atque ad illius præscriptum sese moveant. *Ecclesia*, inquit S. Cyprianus, *una est, quæ in multitudinem latius incremento fecunditatis extenditur: quomodo solis radii multi sed lumen unum, & rami arboris multi, sed robur unum tenaci radice fundatum, & cum de fonte rivi plurimi perfluunt, numerositas licet diffusa videatur, ex abundantis copiae largitate, unita tamen servatur in origine. Avelle radium solis a corpore, divisionem lucis unitas non capit: ab arbore frange ramum, fractus germinare non poterit: a fonte præcidere rivum, præcisus arefcet.*

Prima equidem Basileensis Synodi exordia pro utilitate Ecclesiæ copiosos admodum fructus pollicebantur; hujus enim arboris rami adhuc supremo suo Capiti, præaltæ velut radici, conjuncti adhærebant, Patresque sacro zelo animati Concilium a Martino V. legitime indictum rite inchoabant, Præsidente Juliano Cæsarino Cardinale, quem itidem Eugenius IV. Papa eo in munere confirmabat. Ast ubi membra sese supra
Caput

P R Æ F A T I O.

Caput erigebant, a summi Pontificis præscripto recedebant, ejusque auctoritatem deprimere moliebantur, confestim pii studii fructus in suo germine exaruit, & congregatio sancte inchoata adeo turpiter in schisma degeneravit, ut ipsa quoque membra semel a capite suo avulsa mutuis crebrisque inter se dissidiis scinderentur, tandemque *caput ab initio adeo pulchrum in deformem caudam, vel instar illius ominosæ statuæ in pedes luteos destineret.* Inde enim inquit S. Cornelius Papa epist. 55. *nascuntur schismata, quod Sacerdoti non obtemperatur, nec unus in Ecclesia ad tempus Sacerdos, & ad tempus Judex cogitatur.* Nec Basileensibus ad honestandam rebellionem suam quicquam proderat reformandæ Ecclesiæ obtentus; omnia enim retroactæ ætatis Historica testantur monumenta, cunctos pæne hæreticos sub ovina hac pelle aliquamdiu luporum indolem occultasse, tandem vero & ipsi cum ceteris lupis ululasse deprehensi fuere, eo quod intra ovile sub uno Pastore minime reperti sint. Ejusmodi homines Ecclesiam non reformant, sed turbant, &

PRÆFATIO.

quamvis aliquamdiu prævalente eorum audacia triumphare credantur, extrema tamen gaudii luctus, & confusio occupat, tandemque exclamare coguntur, ergo erravimus! Omnes enim Ecclesiæ Historias pervolve, & deprehendes, nunquam ideo pacem Ecclesiæ fuisse redditam, eoquod illi, qui sub visibili capite congregati fuerant, rebellium Synagogis nomen dedissent, sed tunc primum auream Ecclesiæ ætatem rediisse, postquam eminenti ejusmodi reformatores vel ab ovili expulsi, vel facti pœnitentes ad sinum Matris suæ reversi sunt.

Luculentum hujus rei argumentum tibi, amice Lector, exhibet præsens Basileensis Synodi fatum; totam enim hujus Historiæ seriem attenta mente perpendas velim, & certo deprehendes, quod sensim, quo altius Basileenses ad fastigium rebellionis suæ adversus Eugenium ascenderint, eo gloriosius sese depressa Pontificiæ dignitatis auctoritas crexerit: Ecclesiam ubi vix respirare incipiebat ex teterrimo, quo per quin-

quagin-

P R Æ F A T I O.

quaginta omnino annos agitabatur, schismate, jam in novum detruserunt Basileenses, ac perfricta fronte, vique aperta sese penitus a summi Pontificis obsequio avulserunt, eo temeritatis prolapsi, ut nulla auctoritate suffulti selectis ad arbitrium suum nonnullis simplicibus etiam Presbyteris contra morem omnium temporum potestatem fecerint, exautorato legitimo Papam alium subrogandi. Enimvero non deerant, qui tum, si vel unquam supremam primi Capitis auctoritatem penitus extinctam credebant, ubi Eugenium Papam legitimum in jus vocatum, hæresis accusatum, damnatum, ac ipso demum folio deturbatum percipiebant, & quidem, a *Sacro-sancta* (si superis placet) *Synodo legitime in Spiritu Sancto Basileæ congregata, quæ universalem Ecclesiam repræsentans immediate Deo potestatem habuisse*, singulis ferme momentis divulgabatur. Verum eo ipso tempore crescebat veri Pontificis auctoritas, ac ipsi etiam, qui paulo ante aperti illius hostes erant, jam palam ejusdem dignitatem profitebantur, ac nobiliores ex Basileensi

P R Æ F A T I O.

leensi coetu Præsules agnito errore ad summi Pontificis pedes tanto numero provolvebantur, ut seditiosorum conventus ad paucos admodum, eosque potissima ex parte ad simplices Presbyteros redigeretur, ita, ut vix triginta Præsules, ubi in Eugenium iudicii acta instruebantur, numerarentur, illius autem depositioni inter septem duntaxat Episcopos unicus Archipræsul interesset; cum tamen ubi primam cum Papa reconciliationem inibant, satis frequens esset Synodus, ac circiter centum Prælati recenserentur, omnes mitris ornati.

Præterea observatu dignum, quod Basileenses, ubi Sigismundi Cæsaris, Franciæ, & Hispaniæ Regum, ceterorumque Principum interventu, vel propriæ conscientiæ stimulis adacti, rursus Capiti suo sese unire adlaborabant, multa decreta Ecclesiæ salubria condiderint, mox autem recrudescentibus primis contra Pontificis auctoritatem odiis, semetipsos mutuis altercationibus, ac dissidiis prosciderint, nil Ecclesiæ proficuum gesserint, sed foedam sibi maculam,

P R Æ F A T I O.

lam, grandeque vituperium sua agendi ratione accersiverint, donec tandem seditiosi tam ipsius Dei vindicis flagello, quam sacro Pontificis anathemate percussi, imo etiam profanis Principum armis dispersi ac castigati suam Synagogam cum dedecore solvere ac sepelire cogentur.

Haud alius Ecclesiæ hostes exitus manet, quam ut hi vincantur, Ecclesia triumphet; ac persæpe permittit Deus, ut ejus Sponsa densis schismatum tenebris aliquamdiu obfuscetur, propriique ejus filii ad meridianam lucem cæcutientes in Matrem suam exsurgant, quos tamen idem Numen paulatim ac veluti per gradus ad veri luminis conspectum revocat, eo consilio, ut Ecclesia novo splendore augetur, & quondam in fide titubantes lumen obfirmata magis acie inspiciendo pares fierent. Ita in turbida hac tempestate, sic disponente Dei providentia factum legimus. Nunquam enim per ipsos, qui paulo ante toto studio supremam Papæ potestatem deprimere, ac penitus evertere conabantur,

P R Æ F A T I O.

tur, ipsa Pontificis Majestas magis agnita, ac luculentius deprædicata fuit, quam durante ipso Concilio Florentino, sub quo cuncti, iique potentissimi Reges ac Principes, quamvis eorum nonnulli cetera Basileensium statuta acceptarent, illa tamen, quibus suprema Pontificis auctoritas labefactata fuit, unanimi omnium consensu damnarunt, omnesque se in Eugenii utpote veri ac legitimi Pontificis obedientia perseveraturos contestati sunt.

Tumultuabantur adversus summam primi Capitis, Patrisque jurisdictionem domestici ejusdem Filii, Deus vero a longinquis regnis exteros ad reddendum supremæ potestati testimonium evocavit, ac eo quidem tempore, quo vilipensam, atque ab ipsis Ecclesiæ membris depressam summi Pontificis auctoritatem cernentes, potius in suo schismate magis obfirmari, atque a reddendo obsequio, & quærenda cum Capite suo unionem absterreri crederentur. Ita censebant, qui humanæ prudentiæ consilia spectabant, ast alia longe ratione res
Eccle-

PRÆFATIO.

Ecclesiæ cœlesti dispensatione temperantur; Christus enim, ubi hostes in personam illius, quem suum, ac supremum in terris Vicarium constituit, potentius desæviunt, tunc manifestius auctoritatem, quam eidem concessit, tueri aggreditur. Quo unquam tempore, nisi post atrocissima adversantium molimina gloriosius Pontificiæ ac supremæ potestatis testimonium audiebatur, quam ubi in generali Florentina Synodo non modo Latina, sed & Græca Ecclesia, ac præter Æthiopiæ Regem, ipsi quoque Armeni, Jacobitæ, Chaldæi, & Maronitæ summam in Romano Pontifice potestatem vindicabant, palam testabantur, eumque velut primum universalis Ecclesiæ caput venerabantur.

Agebatur in eodem Concilio de norma condendi decretum, quo Romani Pontifici Primatus publica fidei professione assereretur: Relinquebatur Græcis plena illud concipiendi libertas, & ecce! Græcorum Imperator, omnesque Orientalis Ecclesiæ Præsules suam huius dogmatis fidem hunc in modum testatam

P R Æ F A T I O.

statam reddunt: *Definimus, sanctam Apostolicam Sedem, & Romanum Pontificem in universum orbem tenere Primatum, & ipsum Romanum Pontificem esse successorem Beati Petri Principis Apostolorum, & verum Christi Vicarium, totiusque Ecclesiae caput, & omnium Christianorum Patrem ac Doctorem existere, & ipsi in Beato Petro pascendi, regendi, & gubernandi universalem Ecclesiam a Domino nostro Jesu Christo plenam potestatem traditam esse, quemadmodum (*)*
in

(*) Nihil moror Petri de Marca Parisiensis Archiepiscopi animadversionem, qua *lib. 3. de Concordia Sacerdotii & Imperii cap. 8. num. 5.* contendit, Amanuensium incuria, in primam hujus Concilii ex Græco in Latinum versi editionem leve mendum in hoc verbo *quemadmodum* irrepsisse, cum tamen legendum esset, *quem ad modum*, ex eo innuens, quod *ex hoc sensu, ac Græcorum contextu conficiatur, Papæ privilegia esse explicanda, & exercenda secundum Canones, & secundum acta Conciliorum Oecumenicorum, scilicet octo Conciliorum, quæ*
ex

P R Æ F A T I O.

in gestis Oecumenicorum Conciliorum, & in sacris Canonibus continetur.

Pari quoque submissione Jacobitarum Oratores Patriarchæ sui nomine, ceteri-

---

ex Occidentali, & Orientali Ecclesia constabant: ex contextus autem latini depravata lectione erui, plenam esse Papæ potestatem, idque probari aëdis Conciliorum & S. Canonibus. Quis autem non videt, contortam esse ejusmodi lectionem, & quis demum credat, quod Græci in re tanti momenti, ubi agebatur de limitanda Patriarchæ Constantinopolitani auctoritate, cujus erant tenacissimi, ambigua adeo voce hunc articulum concipere, & non potius novo eoque clarissimo decreto definire voluerint? Cur Marcus Ephesinus in ipso hoc Concilio hanc definitionem legens, ac demum Græci Constantinopolim reversi, ac rursus in schisma prolapsi, se a Latinis ambigua hac scribendi forma delusos fuisse, nunquam objectarunt? nonne profitebantur Papam tanquam verum Christi Vicarium & Principis Apostolorum successorem, in B. Petro a Christo Domino plenam accepisse potesta-

P R Æ F A T I O.

ceterique Orientales populi ad Eugenium ab exteris Regionibus missi supremam Pontificis auctoritatem (quam nunquam Synodali inferiorem, vel subjectam dicebant) eo tempore palam Florentiæ pro-

potestatem? Ergone S. Petrus duntaxat secundum modum, qui postea in actis octo Conciliorum Oecumenicorum & S. Canonibus præscribitur, hanc potestatem exercendi jus obtinuit? Itane Christus Dominus, ubi D. Petro *plenam* pascendi potestatem, seu hujus potestatis usum his verbis: *Pasce oves meas*, concesserat, addidit, vel subintellexit: *juxta octo Concilia, atque Canones?* Igitur Pontificiæ jurisdictionis usum unice ad Canonum & Synodorum præscripta restringi negamus, Pontifices vero nunquam contra S. Canones in rebus fidei egisse, nec agere defendimus; hos enim fidelissimos sacrorum Canonum, suorumque decretorum custodes, ac vindices semper extitisse constat. Quo autem consilio Petrus de Marca id dixerit, ipse ad calcem citati capituli ingenue fatetur.

P R Æ F A T I O.

professi sunt, quo Filii, ac ejus Domestici Basileæ nil intentatum, inausumque reliquere, ut eandem, si fieri posset, sibi subjicerent, ac penitus everterent.

Ejusmodi divinæ providentiæ testimonia, veræque Ecclesiæ signa nobis ob oculos ponit Historia Ecclesiastica sincero calamo conscripta, quæ haud dubitat, æque rebellium etiam filiorum insultus ac crimina, quam pietatis, ac sanctitatis monumenta proponere, ut inde prudenti ac Catholico Lectori virtutis amorem, & vitii odium inspiret, ac inter ipsos furentium hostium ac seditioforum impetus Ecclesiæ a Christo supra firmam Petram ædificatæ soliditatem claro, eoque perpetuo argumento testatam faciat. Hæc autem sinceritas in Ecclesiæ Annalibus ab Heterodoxo conscriptis vel maxime desideratur; hi enim vel toti sunt in exaggerandis recentis seclæ suæ progressibus, vel toti in proscindenda Ecclesiæ Catholicæ, sui que Capituli auctoritate, adeo, ut si ex ejusmodi Historiis expunxeris ea scomata, mendacia, calumnias, sinistras etiam recte facti

P R Æ F A T I O.

facti interpretationes, fabulas, ludibria,
& convitia, quæ ibidem contra summos
Pontifices, Præsules, ac Ecclesiæ ritus,
legesque proterve, falso, ac perfide
congesta reperiuntur, medius fidius, ex
voluminoso ejusmodi Annalium opere vix
quatuor, aut quinque paginas a tali in-
quinamento intactas invenies. Hanc in
rem quondam Vir a vera fide quidem
alienus, cetera tamen generis nobilitate,
morum honestate, nec non doctrina lon-
ge clarissimus ingenue mihi fatebatur,
„ nolle se Ecclesiæ historiam a suis con-
„ scriptam legere; nihil enim in illis re-
„ periri, quam contra Papistas (ita loque-
„ batur) male consarcinatas fabulas, &
„ manifesta dicteria; de suis vero vix
„ unquam, quod Ecclesiæ, fideique ve-
„ ritatem probaret, recenseri, suorum
„ autem vitia, scandala, & jurgia studiose
„ semper occultari, perinde ac si a mortuis
„ erubescerent addiscere, crimina fugere,
„ & veritatem sequi. „ Hæc ille.

Nos autem ut ex Historiæ Ecclesiasti-
cæ studio ac lectione copiosos fructus col-
ligamus, in talem inquirimus Scriptorem,
qui

PRÆFATIO.

qui nil veri dissimulat, & nihil falsi proferre attentat; veritatem enim, etsi forte odiosa sit, prudens Lector quærit, livorem & obtrectationem in Historico detestatur, ac econtra illum, qui de rebus Ecclesiæ, vel summorum Pontificum, ac Præsulum moribus nil nisi summæ Sanctitatis, ac in singulis integerrimæ vitæ exempla jactitat, aut ampla meritorum elogia promiscue venditat, jure pro adulate habet, probe gnarus, quod Deus veræ Ecclesiæ, ejusque Capiti infallibilitatem in docendo, non vero in singulis morum innocentiam promiserit. Utrumque igitur in Historico fugiendum; *semper enim adulationi fœdum servitutis crimen: malignitati autem species libertatis inest* (*).

Hæc si, benevole Lector, seria mente perpenderis, & Continuatori scribendi libertatem condonabis, & me excusatum habebis, quod in hoc volumine vix non instituti mei limites egressus, utriusque
Conci-

(*) Tull. Cic. in orat.
Hist. Eccles. Tom. XXVII,

PRÆFATIO.

Concilii Basileensis, & Florentini gesta crebris admodum annotationibus, an dicam, castigata magis quam illustrata tibi exhibeam. Non raro enim veritatis amore permotus, quæ ad hujus historiæ integritatem deficere videbantur, ex aliis Scriptoribus probatissimis supplevi, quæ autem quandoque ex sinistro in Papam animo, vel ex nimio erga Basileenses affectu contra veritatis leges prolata fuere, consulto hanc in rem Auctorum testimonio ac consensu emendavi, eo solum consilio, ut turpe ab honesto, verum a falso, pietatem ab improbitate æquo criterio secernere, legentibus pronum esset. His prævie animadversis, amice Lector, meum qualemcunque laborem æqui bonique consule, meosque errores, si qui sunt, pro tua humanitate benignius condona ac prudentiori judicio tuo emenda.

CON-